

1. az de ki:kəs nə klampər zi:n hēmə zə sXrik
2. mənə vrint ez de blumə ga:n gi:tə
3. se.əwo.rdəX spine zə nəmi.ə as me mēfine
4. gra.vən es lastəX wærək
5. up da sXip kre.gə zə bəsxyməld bru.ət
6. de sXra.ənwærəkər hē. nə splintər in zənə vijər
7. de sXipər ləktə zən lipən af
8. in da fabrik es niks tē zi:n
9. kum nō hi. mē kint | ə kinəkə |
10. bō.əs tapt ɔns fi:r pintə bir | pi:kəs |
11. brɔnd ɔns es twi.ə kilo. kri:kə | kri:kskəs |
12. zə hēmə mē han va.əvənə dra.ə li.tərs wa.ən
ɔ.ətXədrɔŋkə
13. ha dre.X nō ma.ə me nə klypər
14. ik hēm zəj kni: gəzi:n
15. vastələ.vət wat ni fə:l nəmi.ə gəvi:rt
16. ik sēm bla.ə dak me hani me.gəga:n zən
17. ikəməki:k da ni Xəda.ən zalə juŋ
18. di.ə dō afkumt'
19. ən spinəkup - ə spinəwep - ə vɛ.gərsHy.ət' -
20. əj klak - vərve:t - ən wō.ə - de bəmə (mv, hooi-
land ; omhegde weide) - nə patəstu:l - ən hō.əX -
nə vas - nə pypələpamp -
21. di.ə kə.rəl di de.ə dən hi:ələ wə.rəlt fiXtə
22. ik sal u pə.dəlkes Xə.və
23. ɔjəlantu fə:l a. sXə.pən afbrəkə
24. ha hē fan zə lə.vən ɛs nə bət Xəkregə
25. gəf ma.ə es twi.ə bri.ə sti.ənə - bri:ər - de bri.ətstə
26. da standbelt stō.ətə nə mi.ə
27. di.ə man hē. ə lə.və gələk nə gru.ətən hi.ər
28. lysefə.r ɛs in dən he.məl ni Xəble.və
29. de sXo.lkindərə zən mətə mi.əstər nō de zi.ə
gəwe.st
30. ikan tōX ni ko.mə vō.r dak Xəri.ət sən
31. de bjəstə drɔŋkə gə.rə la.əzəmə:l
32. ha.ə kani Xən wærəkə - zaəj kə.əl du. si.ər
33. stəkt ɛs ə stə:l in di.ə bəsəm
34. neje mətə ke.gəls wātər nəmi.ə gəspelt'
35. hē.laba. kəm al twi.ə ki.ərən up a. gəru:pə
36. di pə:r es ni ra.əp - dō zit nōg ə wite kjə.n in
37. zə zanəwəX nō. tfə.ɫt'
38. zə hət əm est sə gə.ɫt hələpən updu:n
39. ha zal ət nu.ət ni wa.əd brɔŋə
40. zə (h)ɛs de hələft fan hør mələkwa.ət
41. de man mut sən vra: bəsxærəmə
42. in de sXeldə zwymən es Xəvō.rla.ək
43. ha ez ərəg umdat əm stærək es
44. wa.ələ mu.tə dō. de hələft fan hēmə - ən ga.ələ
dandər - of : de handər hələft
45. hələpta bət ɛs uphəfə
46. ɔnzə mjɛ-tsər esu vət az ə værəkə
47. zə sprɔŋə vər ət wætstə vər ə wadiŋ
48. de bu.əmkwəkər zal de bu.əm grəfələ
49. dudjestə vɛnstər es tu.
50. tʃəgintə lə.ə vər dəstə - of : de estə mis - de hu.ə
mis - tɫuf - ... -
51. ən spru:ə - padəkəs:la.ək -
52. de soldō.r.tən hēmə da fra.məs hør hō.ər afXəsne.ə
53. zə vō.r.dər hət əm zəs jō.ər ləŋk nō tsXo.lō.ətə
ga.ən
54. ik hēm ət əm fərbōjə zu lō.ət lastwō.ətər tē
gō.ən
55. vɛ.əl vɛ.əzə zi.də ni fə.last i.
56. əərə putə zeniks wə.ət'
57. dən o.vəpə.əl stōd in dən hē.ət'
58. in mē.ət est nōX tē kart fər me tē bōtər tē
spe.lə | kaitʃbal |
59. di kə.əs Xəfdə klə:r liXt ə
60. ha truk mətə stəat fan tpe.ət'
61. in di.ən ta.ət kwamdə gələ hi. alta.ət nu de
kərəməs
62. de pō.r.tər zə. dad ɔns hi.ər vōlməkt es
63. gə zō.X ma wəl mō gə sprakte.gə ma.ə ni
64. de zwō.məlsylə gən vrumko.mə
65. gōdə ga. vandō.r.X mətə kō.ətə ni tu:n
66. e.tə zōik Xə.rə kə:əs
67. zənə mōntō.r es kəput - ha.ə lə. stil -
68. təs nə wærəmən dāXəwe.st - ən təs nə zy.tən
ɔ.vənt
69. da mənəkə ləp bærəvuits
70. dō ez əm bəst in de krō.ək
71. ik wə: datə faktō.r nə bri:f brōXt'
72. ik hēm pa.ən ə mən hət'
73. ikan mē Xm dwə.əzə mɛ.sən um
74. nō. sXofta.ət spanə mē tpe.ət in de ni:f kə.r
75. ik hēm əwa katse - va vər de num al
76. de zō.n van de kō.niŋk ɛs uk soldō.ət Xəwe.st
77. wətə ga. gɔmə bō.Xmō.r.kər wu.ənə
78. di ru.əzə hēmə ləŋə dy.ənə
79. ik Xəly.fər niks fan - | ə wō:t |
80. tkinəkə wəʃ du.ət i.ər dasət Xədapt hadə
81. zən u.ərən ən zən u.əgə lu.əpə
82. hør maskə es me ə kərəfkə nō de bus Xō.əm
brumbe.zə plykə
83. dō ez ən spro:t fan di. li:ər
84. hē zətə zən stro:t o:pə
85. ət fulək suXt niks andərs as Xəlt ən ra.əkɔdum
86. hanə mōnt ɛs dry:əX fan dən dast'
87. di.ə wəX ləp krum - tɛs nən umwəX
88. ikōXt fər de kla.ənən ə truməlke
89. de buk es Xəstərəvə van əj kast in tē slike
90. zə li:kə was kat ən gut
91. in de lumərtən ɛs ət bəstə
92. nə sXytər mu:t Xu. kynə mikə
93. zyk ma.ənən hu:t es
94. ik wə.t ni wō. dak əm zal mu:tə gən zy:kə
95. nə ku.lə kəldər es Xu. fər tʃi:r
96. ik must ɔsəblu.trɔŋkə vər ma.ə tē vərstærəkə
97. ik mu:tstfujər in de stal vy:rə
98. mē bry:r was my:X
99. de mələkbu.r makt nə gru.ətən tu:r
100. di. bō.tərmələk ɛs dyn ən zu:r - dut ər hēmə.
vrungō.ən
101. mē zə.ə di.ə pyt kənə vylən up ən y:r
102. ə pynt -
103. hā kum nu.ət Xmə mənɔ:tə lō.ət'
104. in itələ zəndər bærəgə di vy:r spə:və
105. dærəfdə ga. dō. up də:və
106. tē bu.əm hēmə zə ə styk fan de bryXəvə.ət'
107. gə mu:t ɔns fə.lən es ko.mə kō.rə

108. ha es fa lə.və gəko.mə me. ən guj bas Xəlt
 109. di dər es fam by.kənha.ət Xəmakt
 110. ən getra:de vra: muit kənə nɔ.ɛ
 111. ik hēm hi. gras Xəzə.ət - mɔ twas Xɪ gu sɔ.ət
 112. də bra.vər zɛ.əstat nɔX tɔ dir es fər tɔ bə:vrə
 113. bakə - iX bak - ga. bakt - ha. bakt - walə bakə
 - ga.ələ bakt' - za.ə bakə - iX baktə - ga baktə -
 ha.ɪ baktə - wa.ələ bakt'ə - bakt ha.ə - wa.ələ
 hēmə gəbakə
 114. bi:ə - iX bi.ə - ga.ə bi.ət' - ha.ə bi.ət' - wa.ələ
 bi:ə - bi.ə wa.ələ - iX bəidə - ik hēm gəbojə -
 bojə za.ələn ɔk -
 115. tɛʃ ə kla.ən mɔ- tɛʃ ə fa.ən
 116. gə kent hi. ə.rə kra.əgən up də mæt'
 117. haə hɛ. Xəzɛ.tat əm up ma:ə zal pa:zə
 118. ət ma:sə ze. dat ha.ɪ gəla.ək hat
 119. dɔ wɔ.ərə va.əf pra.əzə
 120. ɔnder di.ən i.əkələbu.əm ligə vɔ.l i.əkələ
 121. twɔ.ər.ətər zal gən kɔ.kə - tkɔkt al -
 122. ət hu.ə es nɔXry.n - tɛs nɔX mɔr ɛvrəkɛʃ afXədo.ən
 123. majɔnɛ:s mɔ.r.kə zə me nən dujər van ən ɛ:r
 124. da bɔimkə zal dɔ mujəla.əkənə wasə
 125. də pastu.ər hɛ. Xujə wa.ən
 126. də daitɓə hēmən ɔnʃ ɛ:t hɔ.əʃ afXəbrant'
 127. də mɛlək spait ɔ.atən əjər van də kuj
 128. də kɔstər lɔ.ət fər də krɔ.əsə
 129. də bərəs fun də krɔwɔ.r.gəl by.əgə van tXəwiXt'
 130. suməgə mænsə snytə hæt up
 131. zə hēm ət əm gra.ət əm bla:ət Xəslɔ.r.gə
 132. də sa:əʃ ɛʃ əwa flə.
 133. də sni.f lɛ.tik
 134. tɛs lənk le.ə dak ə. nɔXzi.n hēm
 135. ni.əpɔ.rɪt wat na.ə ən gəhi.əl ni:f stat'
 136. du:n - iX do:nt' - ga du.gət - ha du.gət - walə
 do:nt - galə do:gət' - za.ələ dunt - iX de.ət -
 ga de.ət - ha de.ət - wa.ələ de.ən hət - ga.ələ
 de.ət - za.ələ de.ən(h)ət - de.ə kiX da - dat
 ha.ət mɔ de.ə - da sa.ələt mɔ de.ə -
 137. du.əpə - ə du.əpkli.ət - də du.əpfɔnt' -
 138. dɔsə - ha.ə dɔst' - ha.ə dɔstə - ha hɛ. Xədɔsə
 139. biŋə - iX biŋ - ga.ə biŋt - ha.ə biŋt - wa.ələ biŋə -
 ga.ələ biŋt - za.ələ biŋə - biŋt əm - buŋt əm -
 ik hēm gəbuŋə -
 140. *Locale landmaten* : ə zil (33 a.) - dra.ə virdəl
 (3/4 zil) - va.əfirdəl -
 141. *Waternamen* : dən dɛ.mər - də dɔləp (*Hulp.*)
 dən a.vən dɛ.mər - də ha.ə kulək - də latXræXt -

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is ziXə

De inwoners heeten ziXəns.ərs - of : manə va ziXə -

Hun bijnaam is ziXəsə kwe.kərs - B. v. het dorp : tsa.əkfat -

Aantal inwoners op 31-12-34 : 3.849.

Taaltoestand. De inwoners van het gehucht ho.rəmblo.əs spreken zooals die van ziXə (= centrum); terwijl het dialect van ɔkslɔ.r.ər (afzonderlijke parochie) eer aansluit bij de dialecten der gemeenten in het noorden van het dorp gelegen. Het dialect van ka.əbərəX is Scherpenheuvelsch getint dit van viŋkən bərəX eer Diestersch.

Men hoort hier zeer weinig Fransch of beschaafd Nederlandsch spreken.

Zichem is vooral een landbouwgemeente.

Talrijke werklieden gaan naar de koolputten in Limburg of als grondwerkers naar Brussel en Antwerpen.

Zegslieden. 1. Boogaerts Fr. ; 13 j. ; scholier ; hier geboren ; V. van hier, M. van Kaggevinne ; heeft hier steeds verbleven en spreekt altijd dialect.

2. Jacquemyn Leopold ; 14 j. ; hier geboren ; V. en M. beiden van hier ; heeft hier steeds verbleven en spreekt altijd dialect.